

การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตจังหวัดหนองบัวลำภู The Political Participation Affecting Democratization in Nongbualamphu Province

ธารา เจริญรัตน์¹ มริญญาตรี คำมา²
E-mail: Phrathara2556@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตจังหวัดหนองบัวลำภู 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตจังหวัดหนองบัวลำภู 3) เพื่อเสนอ แนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตจังหวัดหนองบัวลำภู ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 400 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย รวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการพัฒนาประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ไปทิศทางเดียวกันในระดับมาก มีค่า $r = .905$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีตัวแปรต้นจำนวน 5 ตัวแปร มีอิทธิพลพยากรณ์ ตัวแปรตามการพัฒนาประชาธิปไตยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ประกอบด้วย ความสนใจทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในการบริหาร การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง และ การมีส่วนร่วมในการประท้วง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เสนอแนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยในอนาคตว่าการพัฒนาประชาธิปไตย ในระบบสังคมประชาธิปไตยประชาชนภายใต้การปกครองควรจะมีคุณสมบัติทางทางการเมือง มีความเท่าเทียมกันในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจ หรือ อำนาจของตัวบุคคล จะต้องคำนึงถึงความเป็นธรรม และความยุติธรรม รวมทั้งมีความรัดกุมและรวดเร็วด้วย

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง การพัฒนาประชาธิปไตย

Abstract

This research was aimed to; 1) study the Political Participation and Democratization in Nongbualamphu Province. 2) study the relationship of Political Participation and Democratization in Nongbualamphu Province, and 3) to propose for Democratization development in Nongbualamphu Province. The research employed A Quantitative Research. The sample populations were 400 including persons older than 18 years olds in Nongbualamphu Province. The populations were selected using stratified random sampling and simple random techniques. The research findings revealed that the relationship between participative management and the performance effectiveness were correlated in the same direction ($r=0.741$) at 0.01 level of significance. The 5 factors influencing democratization of political participations in Political interest, election, administration, protest, and political activity. Which most of the sample Propose a way for democratic development in the future that the development of democracy In a democratic social system, people under the rule should have political equality. They are equal in compliance with the law. Rules and regulations It is regarded as the rule under the law, not arbitrary or the power of the person. Must take into account fairness And justice Including being concise and fast.

Keywords: political participation, democratization

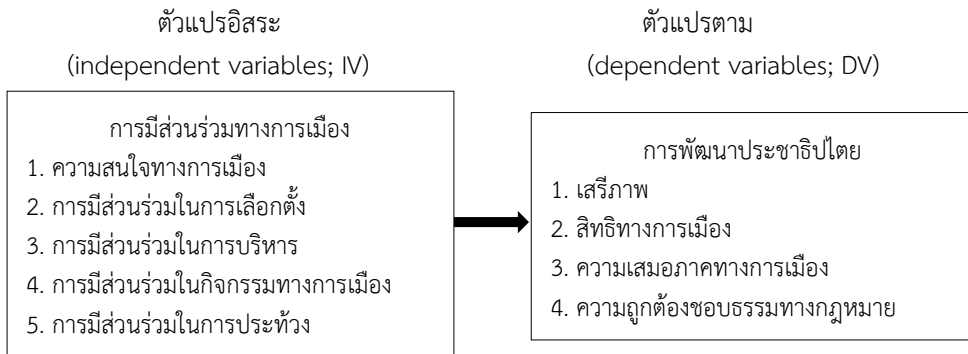
ความเป็นมาของปัญหา

การพัฒนาประชาธิปไตย เป็นการพยายามแก้ไขปัญหาคือความอ่อนแอของระบอบประชาธิปไตย ด้วยการทำให้เป็นประชาธิปไตยที่เข้มแข็งมากขึ้นกว่าเดิมแทนที่จะหาหนทางออกด้วยการยกเลิกประชาธิปไตย เช่น การรัฐประหาร (ธเนศ วงศ์ยานนาวา, 2555) กระบวนการประชาธิปไตยและการพัฒนาประชาธิปไตยให้มั่นคงได้นั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดก่อนอื่น คือการเป็นรัฐเอกราช เพราะประชาธิปไตยเป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองรัฐแล้วต้องมีเงื่อนไขที่ควบคุมซึ่งกันและกันและสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (Linz & Stepan, 1998) การพัฒนาประชาธิปไตยจะให้สังคมกลายเป็นสังคมการเมือง ที่เข้มแข็ง (วิสุทธิ์ โทธิะพันธ์, 2550) ซึ่งหนทางหนึ่งที่จะทำให้เป็น

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิจญ์บัณฑิต

² อาจารย์ประจำสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพิจญ์บัณฑิต

ประชาธิปไตยมากขึ้นก็คือการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้คนที่สามารถตัดสินใจชะตาชีวิตของตนเองได้ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงกิจกรรมทางการเมืองในสังคมซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมการเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับรัฐบาล กิจกรรมทางการเมืองเหล่านี้ คือ กระบวนการทางการเมืองซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ประชาชน (อนุสรณ์ ลิ้มมณี, 2553) และการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมของประชาชนแต่ละบุคคลที่มีความมุ่งหมายเพื่อที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล ซึ่งเป็นผู้มีความชอบธรรมในการตัดสินใจแบ่งสรรสิ่งที่มีคุณค่าซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดในสังคมทั้งนี้ไม่ว่าการกระทำนั้นจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่และการเข้าร่วมทางการเมืองนั้นอาจเป็นไปได้ด้วยความสำนึกของตนเองหรือถูกชักจูงให้เข้าร่วมก็ได้ (Huntington & Nelson, 1982) ประชากรในเขตจังหวัดหนองบัวลำภูส่วนหนึ่งมองเห็นปัญหาดังกล่าว (จากการสัมภาษณ์ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการทำวิจัยในเรื่องนี้เพื่อเป็นฐานในการทำวิจัยครั้งต่อไปให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในประเทศไทยการวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตจังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตจังหวัดหนองบัวลำภู
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยของประชาชนในเขตจังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) การออกแบบการวิจัย 2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4) การตรวจสอบและหาคุณภาพเครื่องมือ 5) การเก็บรวบรวมข้อมูล 6) การวิเคราะห์ข้อมูล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปในจังหวัดหนองบัวลำภู รวมทั้งสิ้น จำนวน 512,780 คน (<http://th.wikipedia.org/wiki/สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองบัวลำภู>)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้สำหรับการวิจัย ได้แก่ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปใน จังหวัดหนองบัวลำภูจำนวน 400 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ส่วน ในส่วนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบปลายปิด ส่วนที่ 2 ส่วนที่ 3 เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับแบบมาตราส่วนแบบลิเคิร์ต ตามแนวคิดของ Likert (1961) และส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดสำหรับการแสดงความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และอาชีพ

3.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประกอบด้วย ความสนใจทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในการบริหาร การมีส่วนร่วมในการประท้วง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง จำนวน 25 ข้อ

3.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตย แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเสรีภาพ ด้านสิทธิทางการเมือง ด้านความเสมอภาคทางการเมือง และด้าน ความถูกต้องชอบธรรมทางกฎหมาย จำนวน 20 ข้อ

4.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงกำนัน จำนวน 59 ตำบล ในเขต 6 อำเภอของจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และขออนุญาตดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและให้ผู้ช่วยคณะผู้วิจัยติดตามเพื่อรับคืนแบบสอบถามในระหว่างเดือน มีนาคม 2562 ถึง เดือน มิถุนายน 2562

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างได้แก่อายุเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และอาชีพ วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนาได้แก่ความถี่ ร้อยละ ข้อมูลส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดย 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อหาระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการพัฒนาประชาธิปไตย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ การหาค่าเฉลี่ยและการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิเคราะห์โครงสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการพัฒนาประชาธิปไตย โดยสถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน 3) การวิเคราะห์หือทธิพลเพื่อให้ทราบว่าตัวแปรซึ่งเป็นเหตุมีอิทธิพลต่อตัวแปรซึ่งเป็นผลในลักษณะใดโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ข้อมูลส่วนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดย วิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองและแนวทางการพัฒนาประชาธิปไตย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.50 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 26.51 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 34.20 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 73.34 เป็นนักรักกิจ/ค้าขาย ร้อยละ 43.25
2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่าระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และการพัฒนาประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยรองลงมา (ตารางที่ 1 และตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการพัฒนาประชาธิปไตย (n=400)

สถิติและการแปลความหมาย			
ตัวแปร (Variables)	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง	4.62	0.25	มากที่สุด
2. การพัฒนาประชาธิปไตย	4.51	0.27	มากที่สุด

3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า 1การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการพัฒนาประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กันไปในทิศทางเดียวกันในระดับมาก $r = 0.905$ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ (Pearson Correlation) ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการดำเนินงานของเทศบาล (n = 400)

ตัวแปร (Variables)	การมีส่วนร่วมทางการเมือง	การพัฒนาประชาธิปไตย
การมีส่วนร่วมทางการเมือง	1.000	0.905**
การพัฒนาประชาธิปไตย	0.905**	

** P < .01

ผลการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์หรือทำนายอิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตย ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรการมีส่วนร่วมทางการเมือง จำนวน 5 ตัวแปร มีอิทธิพลพยากรณ์ตัวแปรตามการพัฒนาประชาธิปไตย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เรียงตามลำดับอิทธิพลพยากรณ์ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการบริหาร การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการประท้วงและความสนใจทางการเมือง (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ทดสอบอิทธิพลพยากรณ์ตัวแปรต้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีต่อการพัฒนาประชาธิปไตย (n=400)

ตัวแปรพยากรณ์ (Predict Variables)	คะแนนดิบ (B)	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (St _e)	คะแนนมาตรฐาน (β)	ผลทดสอบ (t)	นัยสำคัญ (Sig.)
ค่าคงที่ (Constant)	.062	.055		1.128	.000
ความสนใจทางการเมือง	.144	.021	.119	5.432	.000
การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	.662	.038	.737	17.326	.000

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปรพยากรณ์ (Predict Variables)	คะแนนดิบ (B)	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (St _e)	คะแนนมาตรฐาน (β)	ผลทดสอบ (t)	นัยสำคัญ (Sig.)
การมีส่วนร่วมในการบริหาร	.769	.020	.860	38.067	.000
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง	-.443	.032	-.516	-13.636	.000
การมีส่วนร่วมในการประท้วง	-.115	.020	-.129	-5.674	.000

R = .976 R² = .953 R²_{Adj} = .952 F = 1600.166 Sig. 000

P < .05 ตัวแปรตามคือการพัฒนาประชาธิปไตย

4. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เสนอแนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยในอนาคตว่าการพัฒนาประชาธิปไตย ในระบบสังคมประชาธิปไตยประชาชนภายใต้การปกครองควรมีความเสมอภาคทางการเมือง มีความเท่าเทียมกันในการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ โดยถือว่าการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจ หรืออำนาจของตัวบุคคล จะต้องคำนึงถึงความเป็นธรรม และความยุติธรรม รวมทั้งมีความรักใคร่และรวดเร็วด้วย สอดคล้องที่ Georg (1998) ได้เสนอไว้ และในระดับภาครัฐนั้น จะต้องมีการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบที่ใช้ในการบริหารจัดการร่วมกันภายในภาครัฐ ส่วนในระดับองค์การ/หน่วยงานนั้นจะต้องปฏิบัติตามกฎ กติกาที่ใช้ในการบริหารและการดำเนินงาน รวมทั้งข้อตกลงในการสับเปลี่ยนหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ดังที่ Mill (1861) เสนอไว้ ขณะเดียวกันเสรีภาพก็เป็นสิ่งสำคัญ พลเมืองจะต้องมีเสรีภาพในการประกอบกิจกรรมทางการเมืองและทุกคนมีอิสระบนพื้นฐานของความเป็นพลเมืองที่มีสิทธิทุกประการในการแสดงออกของตนเองทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมโดยมิให้ผู้อื่นเดือดร้อนและไม่ขัดต่อกฎหมายซึ่งเป็นหลักพื้นฐานในการได้มาซึ่งสิทธิเสรีภาพที่ถูกต้องชอบธรรม (ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 2554) รัฐบาลจะต้องรับผิดชอบและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนโดยยึดหลักนิติธรรมอันกำหนดสิทธิเสรีภาพโดยอิสระภายใต้กรอบของกฎหมาย โดยมีการยึดถือหลักนิติธรรม (Rule of Law) ที่มีอยู่อย่างแน่นเหนียวในวัฒนธรรมของสังคมเพื่อเป็นหลักประกันความเป็นตัวของตัวเองและความเป็นอิสระของประชาสังคมและสังคมการเมือง (วิสุทธิโพธิ์แท่น, 2550) ประชาชนต้องมีเสรีภาพในการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Cor Van, 2007) การพัฒนาประชาธิปไตยจะต้องให้ความสำคัญกับการบังคับใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญให้ถูกต้องชอบธรรม (Legitimacy) การสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น มิใช่การสร้างการปกครองหรือการบริหารเป็นหลัก เราต้องเน้นการปกครองท้องถิ่นที่โปร่งใส (transparency) และความถูกต้องชอบธรรม (legitimacy) ในการบริหารการปกครอง สร้างประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงด้วยความเสียสละและความรับผิดชอบ (อนุก เหล่าธรรมทัศน์, 2552)

อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการประท้วง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดตามความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ในเขตพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นองค์ประกอบที่บ่งชี้ถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการปกครองในระบบประชาธิปไตยนั้นการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง ในระบบสังคมประชาธิปไตยประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพที่จะชุมนุมและเคลื่อนไหวทางการเมืองได้ทั้งในทางสนับสนุนและคัดค้านการกระทำของรัฐบาลการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองถือว่าการแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญในระบบประชาธิปไตยทั้งนี้เพื่อให้รัฐบาลรู้ว่าประชาชนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2554) ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยรองลงมาตามความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในการจัดประชาคมเพื่อเสนอปัญหาและความต้องการต่อรัฐบาล การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายต่างๆ ของรัฐบาล การเสนอแผนงานโครงการให้รัฐบาลดำเนินการ การมีส่วนร่วมการจัดสรรทรัพยากรให้กับชุมชน การมีส่วนร่วมในการติดตามการทำงานหรือการบริหารงานของรัฐบาล การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตามขั้นตอนการใช้จ่ายงบประมาณต่างๆ มีความสำคัญอย่างยิ่ง ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ตามความคิดเห็นของของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ชี้ให้เห็นว่า ประชาชนไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองใดเลย เช่น ไม่สนใจพูดคุยเรื่องการเมือง ไม่สนที่จะไปเลือกตั้ง ไม่เคยพยายามพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นไปเลือกผู้ที่ตนสนับสนุนร่วมประชาสัมพันธ์ทางการเมือง ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ไม่เคยบริจาคเงิน สิ่งของช่วยเหลือพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง ไม่สนใจไปร่วมการประชุมฟังการหาเสียงแนะนำตัวหรือการประชุมทางการเมือง ไม่สนใจการรณรงค์หาเสียงต่างของพรรคการเมือง ไม่เคยเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมสาธารณะ

สรุปผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีองค์ประกอบที่สำคัญ ประกอบด้วย ความสนใจทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในการบริหาร การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมในการประท้วง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.25) โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ การมีส่วนร่วมในการประท้วงมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = 4.66, S.D. = 0.30) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการบริหาร (\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.31) ความสนใจทางการเมือง (\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.29) การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง (\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.30) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง (\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.32) การพัฒนาประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.27) โดยเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับแรก คือ ด้านความเสมอภาคทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (\bar{X} = 4.63, S.D. = 0.29) รองลงมา คือ ด้านเสรีภาพ (\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.29) ด้านสิทธิความเท่าเทียมกันทางการเมือง (\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.41) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านความชอบธรรมทางกฎหมาย (\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.34)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มมากขึ้นจะทำให้ประชาธิปไตยได้รับการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน ดังนั้น การพัฒนาประชาธิปไตยจึงจำเป็นต้องสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรต่อยอดในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ส่งผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในเขตจังหวัดให้ครอบคลุมทุกภาคของประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- ชัยอนันต์ สมุททนวิช. (2554). **จากรัฐชาติสู่รัฐตลาด: แนวความคิดเกี่ยวกับรัฐและสังคมในยุคโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บ้านพระอาทิตย์.
- ถวิลวดี บุรีกุล และวิศิษฐ์ ชัชวาลทิพากร. (2551). **ทศวรรษ: ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แก่นจันทร์.
- ธเนศ วงศ์ยานนาวา. (2555). **ฐานความคิดของประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ**. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2547). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เฮาส์ออฟเคอร์มีส์.
- วิสุทธิ์ โพธิ์แท่น. (2550). **แนวคิดพื้นฐานของประชาธิปไตย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2554). **การเมือง: แนวคิดและการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมอธรรม.
- อนุสรณ์ ลิ้มมณี. (2553). **รัฐ สังคม และการเปลี่ยนแปลง: พิจารณาในเชิงอำนาจ นโยบายและเครือข่ายความสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- อเนก เหล่าธรรมทัศน์. (2552). **แปรถิ่นเปลี่ยนฐาน: สร้างการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐานของประชาธิปไตย**. กรุงเทพฯ: เอช.เอ็น กรู๊ป.
- Cor Van, B. (2007). **Bureaucracy and Democratic Development in Asia and Latin America**. N.J.: Princeton University Press.
- Georg, S. (1998). **Democracy and Democratization: Processes and Prospects in a changing World**. (2nd) (Ed.). Boulde: Westview Press.
- Huntington, S.P., & Nelson, J.M. (1982). **No Easy Choice: Political Participation In Developing Country**. London: Havard University.
- Jeremy, J. & Nicholas, R. (2005). Democratic Development in Oman. **the middle east Journal**, 59(3) (2005, Summer), ABI/INFORM Complete.
- Likert, R. (1961). **New Patterms of Management**. New York: Mcgraw-Hill Book Company Inc.
- Linz, J., & Stepan, A. (1998). **Comparative Government and Politics: An Introduction**. London : Macmillan.
- Mill, J.S. (1861). **The Return of Civil Society: The Emergence of Democratic Spain**. n.a: Harvard University Press. <http://th.wikipedia.org/wiki/สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองบัวลำภู>.